

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 1

FIL IK-1 D-S011

FIL.11.HR.R.K1.16

0113

12

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S011

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte ispit dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje ukupno 150 minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama.

Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za njihovo rješavanje.

Pozorno ju pročitajte.

Tijekom pisanja ispita dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pišite jasno i čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Kada riješite ispit, provjerite odgovore.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 16 stranica, od toga 2 prazne.

Ako ste pogriješili prilikom pisanja odgovora, ispravljate ovako:

a) zadatak zatvorenog tipa

Dobro

Ispravljanje pogrešnog unosa

Loše

Prepisani točan odgovor

Paraf (skraćeni potpis)

b) zadatak otvorenog tipa

~~(Marko Marulić)~~

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Petar Preradović

Točan odgovor

Paraf (skraćeni potpis)

FIL IK-1 D-S011

99

Filozofija

I. Zadatci povezivanja

U sljedećim zadatcima svakom pojmu označenom brojem pridružite odgovarajući pojam označen slovom.

Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore.

Dva se odgovora ne mogu povezati.

Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

1. Svakom objašnjenju pridružite njemu odgovarajući pojam.

1. „causa sui”
2. ono što tvori nepromjenljivu određenost neke stvari
3. neposredno gledanje, uviđanje, duhovni „zor”
4. konkretna opstojnost nečeg, ozbiljenje

- A. transcendencija
- B. egzistencija
- C. supstancija
- D. determinacija
- E. esencija
- F. intuicija

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

FIL IK-1 D-S011

05

Filozofija

2. Svakom filozofu pridružite pojam koji u njihovu učenju čini prapočelo.

1. Anaksimandar
2. Anaksimenes
3. Demokrit
4. Tales

- A. apeiron
- B. voda
- C. vatra
- D. zemlja
- E. zrak
- F. atom

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Svakoj misli pridružite njezina autora.

1. „Iz toga se vidi da se ljudi, dok žive bez zajedničke vlasti, koja bi ih sve držala u strahu, nalaze u stanju, koje se zove rat, i to u ratu svakoga protiv svakoga.”
2. „Ljubav prema sebi dovedena do prezira Boga rađa zemaljsku državu; ljubav prema Bogu dovedena do prezira sebe samoga rađa nebesku državu.”
3. „Iz onoga što smo rekli, proizlazi da se prijelaz iz zatvorenog u otvoreno društvo može nazvati jednom od najvećih revolucija što ih je čovječanstvo doživjelo.”
4. „Zbog toga da je čovjek društvena životinja, više od svake pčele i bilo koje krdne životinje, posve je jasno. Jer ništa, kao što kažemo, uzalud narav ne čini.”

- A. Aristotel
- B. Augustin
- C. Jeremy Bentham
- D. Karl Popper
- E. Platon
- F. Thomas Hobbes

	A.	B.	C.	D.	E.	F.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

FIL IK-1 D-S011

Filozofija

II. Zadatci produženog odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

4. Navedite i pojasnite tri Lockeova stupnja spoznaje.

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

0 ☐
1 ☐
2 ☐
3 ☐
bod

5. Navedite i ukratko objasnite koja državna uređenja, prema Aristotelovoj filozofiji politike, **nisu ustrojena** prema načelu općeg dobra.

1. _____

_____

2. _____

_____

3. _____

_____

0 ☐
1 ☐
2 ☐
3 ☐
bod

FIL IK-1 D-S011

02

Filozofija

6. Objasnite Demokritovo, Descartesovo i Boškovićevo određenje materije i prostora.

1. _____
_____

2. _____
_____

3. _____
_____

0 ☐

1 ☐

2 ☐

3 ☐

bod

7. Objasnite razlog postojanja političke zajednice prema antičkom shvaćanju i prema liberalnim teorijama društvenog ugovora.

1. _____
_____

2. _____
_____

0 ☐

1 ☐

2 ☐

bod

FIL IK-1 D-S011

02

Filozofija

8. Objasnite temeljne razlike između Leukipove (Demokritove) i Epikurove teorije o atomima.

1. _____

_____

2. _____

_____

0

☐

1

☐

2

☐

bod

FIL IK-1 D-S011

02

Filozofija

III. Zadatci višestrukih kombinacija

U sljedećim zadacima dva su točna odgovora.

Na listu za odgovore trebate obilježiti znakom X samo **dva** od četiriju ponuđenih odgovora.

Svaki točan odgovor donosi 1 bod.

9. Kako se nazivaju teorije prema kojima neke spoznaje postoje neovisno o svakom iskustvu?

- A. empirističke
- B. apriorističke
- C. racionalističke
- D. pozitivističke

A.

B.

C.

D.

10. Koji autori smatraju da se metafizika **ne može** racionalno utemeljiti?

- A. Baruch Spinoza
- B. David Hume
- C. René Descartes
- D. Rudolf Carnap

A.

B.

C.

D.

11. Koje pojmove isključivo koristi H. Marcuse u svojoj kritici kapitalističkog društva?

- A. „jednodimenzionalno društvo”
- B. „otvoreno društvo”
- C. „fetišizam robe”
- D. „manipulacija ljudskim potrebama”

A.

B.

C.

D.

12. Koji autori zagovaraju reinkarnaciju duše?

- A. Immanuel Kant
- B. Platon
- C. Pitagora
- D. René Descartes

A.

B.

C.

D.

FIL IK-1 D-S011

01

Filozofija

13. Koji pojmovi pripadaju filozofiji G. Bruna?

- A. homo faber
- B. *zoon politikon*
- C. *natura naturata*
- D. *animal rationale*

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

FIL IK-1 D-S011

01

Filozofija

IV. Zadatci višestrukog izbora

U sljedećim zadatcima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore. Točan odgovor donosi 1 bod.

14. Koje obilježje određuje činjenicu?

- A. mogućnost
- B. objektivnost
- C. fiktivnost
- D. vrijednost

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

15. Koje filozofsko pitanje otvara sljedeća Protagorina teza?

„Čovjek je mjera svih stvari, onih koji jesu da jesu, onih koje nisu da nisu.”

- A. kozmološko
- B. teološko
- C. antropološko
- D. estetičko

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

16. Koji pojam, prema Hegelovu shvaćanju, **ne pripada** ontološkim stupnjevima samorazvoja ideje?

- A. logika
- B. povijest
- C. priroda
- D. duh

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

17. Što, prema Kantovoj spoznajnoj teoriji, može biti predmet prirodnih znanosti?

- A. ono što je materijalno po sebi
- B. ono što je izvan granica vremena i prostora
- C. ono što je predmet čistog uma
- D. ono što je unutar granica vremena i prostora

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

FIL IK-1 D-S011

01

Filozofija

18. Pozorno pročitajte citat.

„Jedino zahvaljujući tom principu postaje nam naše iskustvo korisno, i on čini da u budućnosti očekujemo sličan niz događaja kao što je onaj koji se javio u prošlosti. Bez utjecaja običaja ne bismo baš ništa znali ni o jednoj činjenici izvan onoga što je neposredno prisutno pamćenju i osjetilima.”

Tko je autor navedenog citata?

- A. David Hume
- B. Paul Holbach
- C. Piron
- D. Protagora

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

19. Kako se naziva pojam u grčkoj filozofiji kojim se označava nedoumica uslijed toga što postoje najmanje dva, međusobno suprotstavljena, a podjednako uvjerljiva rješenja?

- A. apostazija
- B. aporija
- C. arhé
- D. autarkija

A.

☐

B.

☐

C.

☐

D.

☐

FIL IK-1 D-S011

01

Filozofija

V. Zadaci dopunjavanja

U sljedećim zadacima dopunite rečenice upisivanjem pojma koji nedostaje.
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

20. Osoba koja se suzdržava od iznošenja neke teze, zato što smatra da je uvijek
podjednako potkrjepljuju argumenti i protuargumenti,
zagovara _____.

0 ☐
1 ☐

bod

21. Skup različitih učenja koji nastoji razriješiti metafizičke spekulacije tako što filozofiju
ograničava na analiziranje i provjeravanje jezičnih iskaza
naziva se _____.

0 ☐
1 ☐

bod

22. Petar Abelard naučava umjereni nominalizam koji je poznat
i pod nazivom _____.

0 ☐
1 ☐

bod

23. Volju koja je određena samo vlastitim umnim zakonom, neovisno o bilo kojem
empirijskom predmetu, I. Kant naziva _____.

0 ☐
1 ☐

bod

FIL IK-1 D-S011

02

Filozofija

24. Karl Popper neautoritarno društvo u kojem su pojedinci suočeni s posljedicama
osobnih izbora i u kojem postoji mogućnost racionalnog propitivanja svih
autoriteta naziva _____.

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S011

02

Filozofija

VI. Zadatci kratkog odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti riječju ili jednostavnom rečenicom.
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

25. Kako se naziva filozofijsko učenje prema kojem svaki čovjek, kao umno biće, pripada svjetskoj zajednici?

_____

0

☐

1

☐

bod

26. Prema kojoj se vrsti dokaza postojanje Boga izvodi iz svrhovitog i umnog poretka prirode?

_____

0

☐

1

☐

bod

27. Što je, prema M. Heideggeru, konačna mogućnost, mogućnost nebitka?

_____

0

☐

1

☐

bod

28. Koji zajednički pojam koriste Platon i Aristotel u svojim određenjima umjetnosti?

_____

0

☐

1

☐

bod

FIL IK-1 D-S011

02

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-1 D-S011

99

